

UCHWAŁA Nr XLII/282/06
RADY GMINY NOWOSOLNA
z dnia 20 stycznia 2006 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju Miejscowości Byszewy.

Na podstawie art. 18 ust.2 ustawy pkt 6 z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717i Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz.1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457) w związku z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 roku w sprawie trybu składania i wzoru wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006” w zakresie działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” (Dz. U.2004 Nr 284, poz. 2846) Rada Gminy Nowosolna uchwala, co następuje

§1. Zatwierdza się Plan Rozwoju Miejscowości Byszewy, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Traci moc uchwała nr XXXVI/242/05 z dnia 16 sierpnia 2005r. w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju Miejscowości Byszewy na lata 2005 – 2008.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowosolna.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Nowosolna

Jan Domagała

Załącznik

Do uchwały nr XLII/282/06

Rady Gminy Nowosolna

z dnia 20 stycznia 2006 roku

PLAN
ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI
BYSZEWY

Przewodniczący
Rady Gminy Nowosolna

Jan Demagała

Spis treści

Wstęp	2
1. Metodyka pracy	4
2. Historia	4
3. Środowisko naturalne	6
4. Zagospodarowanie przestrzenne	7
5. Infrastruktura techniczna	7
6. Infrastruktura społeczna	10
7. Gospodarka lokalna	11
8. System organizacyjno-informacyjny	11
9. Analiza zasobów Miejscowości Byszewy	11
10. Diagnoza aktualnej sytuacji	12
11. Analiza SWOT	16
12. Opis planowanego przedsięwzięcia	14
13. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia oraz harmonogram zadania	15
Załączniki:	
Aneks	
Harmonogram wdrażania planu i zarządzania	

Wstęp

Opracowanie „Planu Rozwoju Miejscowości Byszewy” jest wyrazem dążenia mieszkańców do poprawienia infrastruktury technicznej i społecznej oraz jakości własnego życia w swoim najbliższym otoczeniu. Nieodpowiedni stopień rozwoju infrastruktury wiejskiej nie tylko obniża standard życia i gospodarowania mieszkańców, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla turystów i inwestorów. Ograniczone możliwości finansowe lokalnego samorządu nie pozwalają na odpowiednie zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców oraz zachowania dziedzictwa kulturowego

Odnowa wsi uaktywnia osobiste zaangażowanie mieszkańców, wypływające z odpowiedzialności za własną przyszłość. Daje możliwość samorealizacji i poczucia uczestnictwa we wspólnocie i współtworzeniu, uaktywnia, bowiem podstawowy zasób, jakim dysponuje społeczeństwo tj. zaangażowanie ludzi. Mobilizuje siły i zasoby, tworzy warunki

i pozytywne impulsy dla utrzymania dotychczasowych oraz rozwoju nowych dziedzin gospodarowania. Odnowa wsi to koncepcja rozwoju obszarów wiejskich w formie najlepiej odpowiadającej społeczności lokalnej i przez nią samą wybranej.

Wybrane cele do realizacji mają służyć do mobilizacji lokalnej społeczności i pobudzenia aktywności do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w swojej miejscowości. Odnowa wsi odpowiada oczekiwaniom społeczności lokalnych. Szczególnie istotne jest przygotowanie społeczności wiejskich do zmian koniecznych w miejscowości. Sprzyjać temu będzie tworzenie pozytywnego wizerunku przyszłości miejscowości i społecznej akceptacji postaw przedsiębiorczych,

bo dzięki temu część osób znajdzie nowe źródło dochodów.

Ideą powstania „Planu Odnowy Miejscowości Byszewy” jest włączenie w proces wyznaczania celów rozwoju społeczno-gospodarczego lokalnych społeczności, jako najszerszego spektrum odbiorców późniejszych działań. Niezbędne stało się włączenie w proces opracowywania programów przedstawicieli wszystkich środowisk społeczno-gospodarczych oraz przeprowadzenie z nimi dokładnych konsultacji.

Opracowany plan zawiera wizję przyszłości miejscowości opartą na szeroko pojętych konsultacjach, spotkaniach indywidualnych i ogólnych zebraniach z władzami administracyjnymi i samorządowymi gminy, sołtysiem oraz mieszkańcami danych terenów.

1. Metodyka prac

Z inicjatywy mieszkańców Gminy Nowosolna, a szczególnie mieszkańców miejscowości Byszewy oraz organizacji pozarządowej o charakterze społecznym i ekologicznym „Europejski Most” i Stowarzyszenia na Rzecz rozwoju Gminy Nowosolna, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Rady Sołeckiej utworzony został zespół autorski, którego celem było opracowanie Planu odnowy Byszewy.

Proces powstawania „Planu Rozwoju Miejscowości Byszewy” rozpoczęto 23 czerwca 2004 r. i zakończono 10 marca 2005 r.

Przebiegał on w następujących etapach:

1. zbieranie informacji dla diagnozy obecnego stanu i uwarunkowań rozwoju miejscowości konfrontacja i uzupełnienie danych w oparciu o poglądy i opinie lokalnej społeczności
2. analiza uzyskanych źródeł i diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej wsi
3. zestawienie szans i zagrożeń rozwoju miejscowości
4. wyznaczenie kierunków rozwoju i celów oraz konkretnych zadań do najbliższej realizacji.

2. Historia

Miejscowość Byszewy – odkryjmy ponownie jej piękno.

Na terenie miejscowości Byszewy nie zachowały się ślady najdawniejszej działalności człowieka. O dawnych losach tej miejscowości można wnosić tylko na podstawie ogólnych tendencji zasiedleńczych, odkryć archeologicznych w sąsiednich osadach i na podstawie istniejących starych dokumentów. Jan Dylík (1971) badający przeszłość osadnictwa na terenach Ziemi Łódzkiej stwierdził, że „Niebywały rozwój osadnictwa, któremu towarzyszy wzmożona działalność gospodarcza, społeczna i kulturalna dokonuje się na obszarze woj. łódzkiego w okresie wpływów rzymskich trwających od połowy I do końca IV w. n.e.”

W X wieku obszar, na terenie, którego znajdują się obecnie Byszewy należał do kręgu kultury Łęczyczan. Stanisław Zajączkowski (1966) dowodzi, że Byszewy istniały już przed 1400r i należały do parafii Skoszewy. Wieś leżała nad górą Moszczenicą i podzielona była na Byszewy i Byszewy Laski (nazwa Byszewy Laski znajduje się również na mapach pochodzących z połowy XIX w.) Ze względu na skąpość informacji podanej przez

S. Zajączkowskiego, można wnosić, że omawiana miejscowość nie była zbyt duża i nie miała wielkiego znaczenia wśród innych okolicznych miejscowości. Również skąpy opis Byszew występuje w Liber Beneficiorum Jana Łaskiego (1881r). Napisano tam, że jest to folwark majątny, przynoszący dochód i należący do parafii Skoszewy.

Pierwsze dane dotyczące liczby domów i liczby mieszkańców pochodzą z 1827 roku i zawarte są w Słowniku Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich (1880, str. 515). Wieś Byszewy liczyła wówczas 13 domów i 109 mieszkańców. Na przestrzeni ok.150 lat tj. do połowy lat 80-ych XX wieku liczba ludności miejscowości nie podwoiła się nawet (liczyła 209 mieszkań). Świadczy to o niewielkim tempie rozwoju tej miejscowości. Jak podaje M. Bandurka (1974) w 1793 roku wieś Byszewy i otaczające ją obszary chodziły w skład zaboru pruskiego, tworząc część prowincji tzw. Prus Południowych, podzielonej na departamenty. Obszar miejscowości Byszewy znalazł się w departamencie łęczyckim, a później w departamencie piotrkowskim, ze względu na to, że Łęczyca nie posiadała odpowiednich pomieszczeń z przeznaczeniem na urzędy. W kilka lat później po trzecim rozbiórce Polski Byszewy znalazły się w powiecie brzezińskim i departamencie warszawskim.

Powstanie Księstwa Warszawskiego nie spowodowało zmian podziału administracyjnego na omawianym obszarze. Pozostał porządek odziedziczony po zaborze pruskim. W czasach Królestwa Kongresowego obszar powiatu brzezińskiego podporządkowano województwu mazowieckiemu z siedzibą w Warszawie

Byszewy w latach 1915-1918 wchodziły w skład Generalnego Gubernatorstwa Warszawskiego, a w okresie II wojny światowej należały do Rejencji Łódzkiej. Po zakończeniu II wojny światowej teren Byszew wchodził w skład gromady Lipiny, a potem od lat 70-ych w skład gromady Skoszewy, powiatu brzezińskiego, województwa łódzkiego. Po zlikwidowaniu Gromadzkich Rad Narodowych, a utworzeniu Urzędów Gminnych Byszewy znalazły się w gminie Nowosolna, w województwie miejskim łódzkim i w makroregionie środkowym.

3. Środowisko naturalne

Byszewy położone są w woj. łódzkim, w powiecie łódzkim wschodnim i w środkowo-wschodniej części gminy Nowosolna. Obszar miejscowości wynosi 237,85 ha. Powierzchnia zamyka się w granicach zbliżonych do prostokąta, którego dłuższy wymiar południkowy osiąga do 4 km, a równoleżnikowy średnio 2 km. Zamieszkuje ją 273 mieszkańców, a ich liczba od wielu lat stale zwiększa się. Na obszarze Gminy Nowosolna miejscowość graniczy z następującymi wsiami: od północy z Boginią i Skoszewami Starymi, od południa z Janowem i Plichtowem, od wschodu z Głogowcem i Moskwą, a od zachodu z Grabiną i Borchówką. Długość granic wynosi 7,675 km; na 1km² powierzchni przypada 1,03 km długości granicy.

Miejscowość Byszewy znajduje się na obszarze Wyżyny Łódzkiej, w jej północno-wschodniej części, gdzie wyżyna opada ostro zaznaczającymi się stopniami (J. Dylík 1939). Przeważa tutaj krajobraz polodowcowy o zróżnicowanej i urozmaiconej rzeźbie. W strefie najwyższych wysokości (gdzie nastąpiło zatrzymanie się lodowca i jego stopniowe zanikanie) nachylenia zboczy sięgają do 20%. Najwyżej wzniesiony punkt miejscowości i jednocześnie jeden z najwyższych wzniesionych punktów Wyżyny Łódzkiej znajduje się w Janowie-230 m.n.p.m.

W Byszewach bierze swój początek i posiada malownicze źródła rzeka Moszczenica, która charakteryzuje się dużym spadkiem i posiada niewyrównane profile podłużne. Jak wynika z mapy hipsometrycznej ogólne nachylenie terenu przebiega z kierunku południowego ku północy.

Analizowany obszar leżąc na terenie Polski Centralnej mieści się w strefie wymiany wpływów klimatu lądowego - panującego na wschodzie i klimatu oceanicznego, obejmującego Europę Zachodnią. Obszar ten należy do dziedziny klimatycznej Wielkich Dolin, której zasadniczą cechą jest przejściowość; charakteryzująca się istnieniem sześciu pór roku; zimy, przedwiośnia, wiosny, lata, jesieni i szarugi jesiennej dominują zachodnie i południowo-zachodnie kierunki wiatrów, przy znacznym udziale kierunków wschodnich przypadających głównie na miesiące zimowe. Najmniejszą częstotliwość wykazują wiatry z sektora północnego.

Miejscowość charakteryzuje się słabą jakością gleb. Są to głównie gleby biellicowe i brunatne wytworzone na bazie piasków i żwirów. Przeważają gleby o klasie bonitacyjnej V i VI, żytńio – ziemniaczane.

W dolinie rzeki Moszczenicy, w jej obszarach źródłowych rzeki występują gleby torfowo-mułowe i czarne ziemie zdegradowane. Dalej wraz z biegiem Moszczenicy występują mady i gleby murszowe.

Do surowców mineralnych należą 2 udokumentowane w Byszewach złoża piasków i żwirów. Istnieje kilka małych zbiorników wodnych istniejących w oparciu o rzekę Moszczenicę.

Obszar Byszew charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu oraz posiada znaczne walory krajoznawczo – przyrodnicze. Znajduje się na terenie utworzonego w 1996 roku Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Jednocześnie obszar ten cieszy się dużym zainteresowaniem turystów. Pożądany kierunek rozwoju wsi to rozwój funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej, usługowej i mieszkalnej.

4. Infrastruktura techniczna

W rozwoju każdej miejscowości ważną rolę odgrywa dostępność do miejsc aktywności gospodarczej, kulturalnej, oświatowej i usługowej. Możliwe jest to jednak za pośrednictwem dobrego systemu komunikacyjnego, który oparty jest o zewnętrzny i wewnętrzny układ drogowy, parkingi i transport zbiorowy.

Główny system komunikacyjny tworzą drogi:

- nr 24141 Łódź- Nowosolna- Skoszewy- Niesułków- Brzeziny
- nr 24 134 Janów, Kalonka, Wilanów (do drogi krajowej nr 71)

Transport zbiorowy odbywa się drogą powiatową relacji Łódź- Brzeziny- są to autobusy PKS oraz autobus miejski linii 91 relacji Łódź – Skoszewy.

Miejscowość Byszewy ma dobre położenie komunikacyjne. Do najbliższych miast, które są punktami transportowymi należą: Stryków 10 km, Łódź Centrum 12 km, Brzeziny 17 km. Urząd Gminy Nowosolna odległy jest o 5 km. Byszewy położone są na trasie Łódź - Stryków i Łódź - Skoszewy – Brzeziny.

Zaopatrzenie w wodę realizowane jest głównie z ujęć głębinowych za pośrednictwem stacji wodociagowych Byszewy. Występuje pełna dostępność mieszkańców do przyłącza wodociagowego.

Do całości doprowadzona jest sieć gazownicza. Ze względu jednak na wysokie koszty użytkowania nie wszyscy mieszkańcy decydują się na indywidualne przyłącza.

Wszyscy mieszkańcy zaopatrzeni są w energię elektryczną.

Gospodarka wodno- ściekowa na terenie miejscowości nie jest jeszcze do końca rozwiązana, występuje zbiorowa oczyszczalnia ścieków w PGR- Byszewy (jedyna w gminie Nowosolan). Jest to oczyszczalnia biologiczno - mechaniczna, bezobsługowa o wydajności 30m³/dobę oczyszczonych ścieków. Długość kanalizacji to około 800mb. Podłączone są do niej wszystkie budynki z nowego i starego osiedla PGR Byszewy. Odpływ oczyszczonych ścieków następuje do rzeki Moszczenicy. Suchy osad z filtracji ścieków odwożony jest do oczyszczalni ścieków w Brzezinach specjalnymi samochodami aseminizacyjnymi. W nielicznych gospodarstwach we wsi Byszewy istnieją przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Problemy związane z gospodarką śmieciową są już częściowo rozwiązane poprzez podpisanie umowy z MPO Łódź na odbiór i wywóz śmieci. Dzikie wysypiska śmieci na terenie miejscowości są rzadkością.

Warunkiem poprawy stanu atmosfery jest sukcesywne wycofywanie paliwa stałego do celów komunalno - bytowych (ogrzewanie, przygotowanie posiłków i ciepłej wody użytkowej) w obiektach istniejących i obowiązek stosowania paliw ekologicznych w nowych obiektach.

2.

6. Infrastruktura społeczna

Na terenie Byszew nie ma żadnych obiektów infrastruktury społecznej. Ośrodek Zdrowia znajduje się na terenie Łodzi. Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowosolan mieści się w budynku, w którym jest też Urząd Gminy (teren administracyjnie należący do Łodzi). Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej pochodzi z Byszew, a szczególnie z byłego PGR Byszewy.

Na terenie miejscowości Byszewy nie ma żadnej szkoły, biblioteki, świetlicy oraz jakiegokolwiek miejsca spotkań mieszkańców. Dzieci w wieku szkolnym dojeżdżają do Szkoły Podstawowej w Skoszewach Starych (25 dzieci) oraz do Gimnazjum w Wiączyńcu (13 dzieci).

Liczba uczniów w szkołach nie odzwierciedla ilości dzieci w wieku „podstawowego obowiązku szkolnego”. Część dzieci rodzin napływowych zameldowanych na terenie miejscowości uczęszcza do szkół w Łodzi, dojeżdżając z rodzicami, którzy tam pracują. Młodzież ucząca się w szkolnictwie ponadgimnazjalnym i wyższym naukę swą kontynuuje głównie w Łodzi.

Na terenie miejscowości Byszewy nie ma też przedszkola. Dzieci w wieku przedszkolnym w bardzo małym stopniu uczęszczają do tej instytucji, gdyż najbliższe przedszkole znajduje się w Łodzi.

Dużo lepiej niż sytuacja oświatowa i kulturalna wygląda na terenie miejscowości działalność sportowa. Istnieje Ludowy Klub Sportowy, który posiada 60 aktywnych członków (najwięcej dzieci i młodzieży). Istnieje kilka sekcji sportowych m.in.: piłka nożna, piłka siatkowa, tenis stołowy, sekcja lekkoatletyczna, itd. Duże sukcesy w swych grupach wiekowych i w swych klasach odnoszą drużyny piłkarskie.

W treningach sportowych uczestniczą już dzieci z pierwszych klas szkół podstawowych.

Rozwojem sportowym dzieci i młodzieży zajmują się wykwalifikowani trenerzy.

7. Gospodarka lokalna

Na terenie miejscowości Byszewy istnieją niekorzystne warunki rozwoju rolnictwa. Na omawianym terenie jest 69 gospodarstw, które zajmują powierzchnię 436, 5391ha oraz 97 działek o łącznej powierzchni 23,5833ha.

W produkcji roślinnej wśród zbóż dominuje uprawa żyta, wśród roślin okopowych uprawa ziemniaka skrobiowego. Produkcja zwierzęca – to głównie uprawa trzody chlewnej i bydła. Na oblicze miejscowości ma niewielki wpływ pozarolnicza działalność gospodarcza, która poza sklepem spożywczo- przemysłowym i jednym biurem architektonicznym właściwie nie istnieje.

8. System organizacyjno- informacyjny

Sołtys wraz z Radą Sołecką organizują zebrania, na których mieszkańcy mogą rozwiązywać swoje problemy, realizować swoje pomysły i wizje przyszłości. Sołtys na terenach wiejskich jest pierwszą „urzędową” instytucją, do której przychodzą mieszkańcy, gdy mają jakieś kłopoty np. z wypełnieniem dokumentów.

9. Analiza zasobów Miejscowości Byszewy

Analizę zasobów miejscowości przeprowadzono na podstawie danych statystycznych oraz informacji zgromadzonych w Urzędzie Gminy.

Zasoby przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Analiza zasobów miejscowości Byszewy

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze - walory krajobrazu - walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie.) - walory szaty roślinnej (np. runo leśne) - cenne przyrodniczo obszary lub obiekty - świat zwierzęcy (ostoje, siedliska) - osobliwości przyrodnicze - wody powierzchniowe (cicki, rzeki, stawy) - podłoże, warunki hydrologiczne - gleby, kopaliny			X X X	X X X X X
Środowisko kulturowe - walory architektoniczne i kulturowe - walory zagospodarowania przestrzennego - zabytki - zespoły artystyczne			X	X X X
Dziedzictwo religijne i historyczne - miejsca, osoby i przedmioty kultu - święta, odpusty, pielgrzymki - tradycja, obrzędy, gwara - legendy, podania i fakty historyczne - ważne postacie historyczne - specyficzne nazwy	X X	X X		X X
Obiekty i tereny - działki pod zabudowę mieszkaniową - działki pod domy letniskowe - działki pod zakłady usługowe i przemysł - pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe - tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny) - place i miejsca publicznych spotkań - miejsce sportu i rekreacji	X	X	X X X	X X
Gospodarka, rolnictwo - specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) - znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe - możliwe do wykonania odpady poprodukcyjne	3. X X X			
Sąsiedzi i przyjezdni - korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) - ruch tranzytowy - przyjezdni stali i sezonowi		X		X X
Instytucje - placówki pomocy społecznej - szkoły - dom kultury	X X X			
Ludzie, organizacje społeczne - OSP - KGW - Stowarzyszenia	X			X X

10. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości

Tabela 4. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości i oraz elementy prognozy na przyszłość.

STAN OBECNY(WYJŚCIOWY) Jak jest?	STAN PRZYSZLY(DOCEŁOWY) Jak ma być?
<p>Co wieś wyróżnia?</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe - istniejące szlaki turystyczne (rowerowe i piesze) - wieś popegeerowska z dużym niewykorzystanym potencjałem ludzkim - niewykorzystany obiekt zabytkowy (dwór klasycystyczny wraz z przylegającym parkiem podworskim wpisany do Rejestru Zabytków) - nowy gminny obiekt sportowy (boisko, bieżnia) - zdewastowany, ale możliwy do remontu obiekt po starej gorzelnii 	<p>Co ma wieś wyróżniać?</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystany turystycznie zabytkowy obiekt wraz z otoczeniem - ośrodek szkoleniowo- socjalny spełniający unijne standardy społeczne (w dawnej gorzelnii) z izbą regionalną (zajęcia z terapeutami, szkolenia, posiłek, dostęp do internetu, miejsce spotkań z ciekawymi ludźmi i ich pasjami, stworzenie Punktu Informacji Turystycznej dla Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich.) - stałe miejsce spotkań uczestniczek z Grupy Wsparcia dla Kobiet - zatrudnienie socjalne, tworzenie nowych miejsc pracy w infrastrukturze turystycznej i w Ośrodku Szkoleniowo-Socjalnym - większa popularyzacja szlaków turystycznych - hodowla owiec, kóz, uprawa wierzby energetycznej - rozwój gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych - mała architektura - miejsca do odpoczynku - parking, chodniki, oświetlenie - izba regionalna i ekspozycje dawnych przedmiotów
<p>Jakie pełni funkcje?</p> <ul style="list-style-type: none"> - wieś pełni funkcje mieszkaniową, rolniczą 	<p>Jakie ma pełnić funkcje?</p> <ul style="list-style-type: none"> - turystyczną, rekreacyjną, agroturystyczną, mieszkaniową
<p>Kim są mieszkańcy?</p> <ul style="list-style-type: none"> - ludność słabo wykształcona - różnicowany status materialny - różnicowane pochodzenie - różnicowany poziom świadomości społecznej - równowaga mężczyzn i kobiet - duże bezrobocie 	<p>Kim mają być mieszkańcy?</p> <ul style="list-style-type: none"> - przez aktywizację zawodową przewiduje się podniesienie standardu życia mieszkańców i wzrost edukacji - podniesienie poczucia własnej wartości i eliminacja wykluczenia społecznego - integracja społeczna (ludności rdzennej z

<ul style="list-style-type: none"> - patologie i wykluczenie społeczne - młodzież kończy edukację na poziomie gimnazjalnym - wyraźny podział na ludność napływową i rdzennych mieszkańców 	<p>napływową)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ludność umiejąca się poruszać na rynku pracy - ludność umiejąca korzystać z komputera, Internetu i innych nowinek technicznych - ludność z mniejszą ilością problemów społecznych
<p>Co daje utrzymanie?</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolnictwo - praca zawodowa - prace sezonowe - emerytury, renty, transfery zewnętrzne - szara strefa 	<p>Co ma dać utrzymanie?</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca zawodowa - własna działalność i sprzedaż produktów przez siebie wytwarzanych - praca w usługach np. turystycznych - zatrudnienie w nowopowstałym Ośrodku Szkoleniowo- Socjalnym
<p>Jak jest zorganizowana?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rada Sołecka - Ludowy Klub Sportowy - Ludowy Zespół Muzyczny „Byszewianie” - Grupa Wsparcia dla Kobiet - Koło Gospodyń Wiejskich - Związek Młodzieży Wiejskiej 	<p>Jak będzie zorganizowana?</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi - działalność wolontariuszy - lepsza współpraca mieszkańców z radą sołecką i władzami gminy - współpraca partnerska - działania integracyjne
<p>W jaki sposób rozwiązują problemy?</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabrania wiejskie z udziałem władz gminnych - po przez radnych - regularne spotkania Grupy Wparcia Kobiet - konsultacje pomiędzy OPS, GKRPA, szkołą - pomoc psychologiczna i pedagoga w szkole w Skoszewach Starych - 	<p>W jaki sposób w przyszłości będą rozwiązywane problemy?</p> <ul style="list-style-type: none"> - tablice informacyjne - stworzenie strony internetowej dla miejscowości - zwiększenie informacji w lokalnej prasie „Na wzniesieniach” - bieżąca praca Ośrodka Szkoleniowo – Socjalnego (praca z dziećmi i młodzieżą, odczyty, prelekcje, kursy)
<p>Jak wygląda nasza wieś?</p> <ul style="list-style-type: none"> - miejscowość posiada niekompletną i zniszczoną infrastrukturę techniczną (brak chodników, 	<p>Jak ma w przyszłości wyglądać nasza wieś?</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie Ośrodka Szkoleniowo-Socjalnego - zagospodarowanie terenu wokół Ośrodka

<p>oświetlenia, dziurawa droga dojazdowa)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nowa oczyszczalnia ścieków-częściowe oczyszczanie - brak jakichkolwiek miejsc spotkań i obiektów kulturalnych - zniszczone, zdewastowane budynki mieszkalne i zabudowania popeejerowskie gospodarze - brak punktu gastronomicznego - chaotyczna zabudowa o niskim standardzie - rozwalające się stare drewniane szopy i komórki - różna estetyka i zagospodarowanie ogrodzeń i ogródków przydomowych - niezagospodarowane, zaniedbane tereny zielone - brak placu zabaw i urządzeń dla dzieci infrastruktury wypoczynkowej 		<p>(mała architektura, posadzona zielen, miejsca do odpoczynku, plac zabaw, w zieleni wkomponowane przedmioty regionalne)</p> <ul style="list-style-type: none"> - parking - nowe oświetlenie energooszczędne i odpowiadające standardom - naprawa drogi i ułożenie chodników - rozbudowa sieci kanalizacyjnej do zbiorczej oczyszczalni w miejscowości - stworzenie punktów małej gastronomii oraz metody wytwarzania regionalnych produktów spożywczych (piec do chleba), sklep ze zdrową żywnością i produktami rolnymi np. kozie mleko
<p>Jakie obyczaje i tradycje są przez nas pielęgnowane?</p> <ul style="list-style-type: none"> - coroczne obchody Majówki Samorządowej - sobótki - wyroby lokalne Koła Gospodyń Wiejskich i Grupy Wsparcia - zespół Ludowy Byszewianie 		<p>Jakie obyczaje i tradycje mają być pielęgnowane?</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalsze organizowanie Majówek Samorządowych - hafciarstwo, lokalne wyroby ludowe, rzemiosło - prezentacja - konkurs wśród młodzieży szkolnej zwyczajów i rękodzieła ludowego
<p>Jak wyglądają mieszkania i obejścia?</p> <ul style="list-style-type: none"> - duże zróżnicowanie np. mieszkania popeejerowskie zdewastowane i częściowo bez wygod - mieszkania rolników bardzo skromne - mieszkania ludności napływowej w pełni wyposażone - obejścia nieestetyczne, zaniedbane, komórki zbudowane z różnych odpadów - ogródki w większości zaniedbane i chaotyczne 		<p>Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?</p> <p>-estetyczne obejścia</p> <ul style="list-style-type: none"> - w ogródkach zastosowanie staropolskich kwiatów i warzyw oraz pielęgnacja starodrzewów owocowych - uporządkowanie komórek popeejerowskich - tworzenie przydomowych kompostowni
<p>Jaki jest stan otoczenia i środowiska?</p> <ul style="list-style-type: none"> - stan środowiska korzystny, brak przemysłu, źródła 		<p>Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachowanie nieskażonego środowiska

<p>Moszczenicy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zanieczyszczenie lasów śmieciami - lokalne szamba - staw przydworski zanieczyszczony 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców - oczyszczenie stawów i postawienie ławek wokół nich jako miejsce odpoczynku
<p>Co proponujemy dzieciom i młodzieży?</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w Ludowym Klubie Sportowym - Klub Młodzieżowy „Tratwa” we wsi Skoszewy Stare - świetlica dla dzieci i młodzieży w Plichtowie obecnie nieczynna ze względu na zły stan techniczny budynku - udział w Ludowym Zespole Muzycznym Byszewianie - Związek Młodzieży Wiejskiej 	<p>Co ma proponować dzieciom i młodzieży?</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia w Ośrodku Szkoleniowo-Socjalnym (sport, edukacja, dożywianie, rehabilitacja) - dostęp TV satelitarnej i internetu - uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach - stypendia

11. Analiza SWOT

Tabela 5. Analiza SWOT- Podsumowanie sytuacji rozwojowej miejscowości Byszewy

<p>Silne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • wysokie walory krajobrazu (PKWL), • czyste otoczenie i środowisko naturalne • stawy rybne • zasoby historyczne miejscowości z zabytkami łącznie, • tereny do zagospodarowania, • napływ ludności dobrze usytuowanej z aglomeracji łódzkiej • mała odległość od Łodzi • nowy obiekt sportowy • nowa oczyszczalnia ścieków • szlaki turystyczne piesze i rowerowe • lokalna gazeta bezpłatna 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> • zły stan otoczenia obiektu zabytkowego • brak kanalizacji w całej miejscowości • słabe połączenie z komunikacją publiczną • brak małej architektury • brak ciągów pieszych (chodników) wzdłuż ulicy dojazdowej • zły stan nawierzchni dróg • brak możliwości zatrudnienia na miejscu (duże i trwałe bezrobocie) • objawy patologii społecznej • niski poziom wykształcenia
<p>Okazje</p> <ul style="list-style-type: none"> • możliwości uzyskania środków finansowych (dopłaty bezpośrednie) • moda mieszkanie za miastem • możliwość spędzenia wolnego czasu przez mieszkańców Łodzi ze względu na walory PKWL (jazda konna, wypożyczalnia rowerów, biegi narciarskie, kuligi, ogniska) • powstawanie gospodarstw agroturystycznych • stworzenie punktu gastronomicznego i infrastruktury turystycznej • wycieczki szkole z programem regionalizmu i ścieżek przyrodniczych • imprezy plenerowe o znaczeniu regionalnym (majówka samorządowa, sobótki) 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • zła sytuacja rolnictwa • wysokie bezrobocie • może dojść do dewastacji obiektu zabytkowego wraz z parkiem przydworskim (własność Agencji Rolnej) • skutki patologii społecznej • brak perspektyw dla młodych ludzi • brak wsparcia inwestycji prywatnych tanim kredytem

12. Opis planowanego przedsięwzięcia

Przebudowa i adaptacja budynku Podworskiego Gorzelnia na świetlicę środowiskową w miejscowości Byszewy.

Opis planowanego przedsięwzięcia.

Parametry całego obiektu istniejącego:

- kubatura 1230,00m³
- powierzchnia użytkowa ogółem 353,74m²
- powierzchnia zabudowy – 187,80m²

Projekt realizowany będzie w kondygnacji i parterze o powierzchni użytkowej 135,37m². Ponadto dobudowane zostanie klatka schodowa z wejściem zewnętrznym o powierzchni zabudowy 19,90m². Przeprowadzone zostaną prace wzmocnieniowe konstrukcji oraz wjeźby dachowe i nowe pokrycie dachowe w postaci papy termozgrzewalnej.

Zakres prac do wykonania w ramach projektu:

1. Dobudowa schodów zewnętrznych zintegrowanych z wejściem do piwnicy wraz z klatką schodową o pow. 19,9 m²
2. Skucie tynków zewnętrznych i wewnętrznych na powierzchni do 5 m² i uzupełnienie tynków na skutej i zaizolowanej powierzchni.
3. Osadzenie nadproży w postaci dwuteownika 140 mm - długość 9 m
4. Wzmocnienie istniejącego stropu nad parterem poprzez montaż ceownika 140 na długości 12 m oraz montaż płyt OSB na powierzchni 10,45 m²
5. Wykonanie posadzek z płytek ceramicznych typu Gresowego na powierzchni 72,36 m² oraz posadzek z deski barlineckiej na powierzchni 63,01 m²
6. Montaż ścianek działowych z płyt KG o powierzchni 96,18 m² przy grubości 100 mm z dociepleniem.
7. Montaż sufitów podwieszanych z płyt KG na ruszcie metalowym z ociepleniem wełną mineralną o grubości 150 mm na powierzchni 143,78 m²
8. Okładziny ścian z płytek ceramicznych szkliwionych na powierzchni 110,04 m²
9. Tynki cementowo-wapienne kategorii III na ścianach i sufitach o łącznej powierzchni 350,21 m²
10. Osadzenie w istniejących ramach 24 szt. kotwi stalowych.
11. Montaż okien drewnianych o łącznej powierzchni 18,23 m² oraz montaż drzwi zewnętrznych i wewnętrznych o powierzchni 28,87 m²
12. Docieplenie ścian zewnętrznych styropianem o grubości 100 mm na z wyprawą z kolorowego tynku mineralnego o powierzchni łącznej 245,19 m²
13. Malowanie ścian wewnętrznych farbami emulsyjnymi na powierzchni 268,65 m²
14. Wzmocnienie elementów więźby dachowej wraz z ułożeniem nowego pokrycia dachowego w postaci 2 warstw papy termozgrzewalnej na powierzchni 219,83 m²
15. Montaż stalowych schodów wewnętrznych o długości 16,13 m i ciężarze 0,807 tony z malowaniem farbą podkładową i nawierzchniową fialową.

16. Montaż instalacji wewnętrznej wodno-kanalizacyjnej - miski ustępowe - 2 sztuki , pisuar - 1 sztuka , umywalki - 4 sztuki i zlewozmywak pojedynczy wraz z baterią.
17. Montaż instalacji elektrycznej : 15 szt grzejników i 41 opraw oświetleniowych i gniazd - 49 szt.
18. Budowa kanałów wentylacyjnych wraz z osprzętem , sprawdzenie ciągów , zabudowa osprzętu wraz z obróbkami dachowymi.

19. Wyposażenie świetlicy środowiskowej w niezbędne sprzęty

- 19.1 Stoły drewniane 80x180 cm szt. 4
- 19.2 Krzesła drewniane składane szt. 40
- 19.3 Wieszaki naciennie 10 elementowe szt. 4
- 19.4 Kosze na śmieci szt. 6
- 19.5 Regał 4 elementowy szt.1
- 19.6 Czajnik elektryczny szt.2
- 19.7 Kuchnia elektryczna 4 palnikowa z piekarnikiem szt.1
- 19.8 Zastawa stołowa 100 elementów , talerz głęboki , płaski , talerzyk mały , szklanka , widelec , nóż , łyżeczka , łyżka i widelczyk. Kpl. 1
- 19.9

13. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia oraz harmonogram zadania.

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Data rozpoczęcia zadania	Data zakończenia zadania	Wartość brutto zadania
1.	Dobudowa schodów zewnętrznych zintegrowanych z wejściem do piwnicy wraz z klatką schodową o pow . 19,9 m2	08 2006	08 2005	32.086,00
2.	Skucie tynków zewnętrznych i wewnętrznych na powierzchni do 5 m2 i uzupełnienie tynków na skutej i zaizolowanej powierzchni.	08 2006	08 2006	8.174,00
3.	Osadzenie nadproży w postaci dwuteownika 140 mm - długość 9 m	08 2006	08 2006	3.904,00
4.	Wzmocnienie istniejącego stropu nad parterem poprzez montaż ceownika 140 na długości 12 m oraz montaż płyt OSB na powierzchni 10,45 m2	08 2006	09 2006	12.932,00
5.	Wykonanie posadzek z płytek ceramicznych typu Gresowego na powierzchni 72,36 m2 oraz posadzek z deski barlineckiej na powierzchni 63,01 m2	09 2006	10 2006	21.472,00
6.	Montaż ścianek działowych z płyt KG o powierzchni 96,18 m2 przy grubości 100 mm z dociepleniem	09 2006	10 2006	11.224,00
7.	Montaż sufitów podwieszanych z płyt KG	09 2006	10 2006	12.444,00

	na ruszcie metalowym z ociepleniem wełną mineralną o grubości 150 mm na powierzchni 143,78 m2			
8.	Okladziny ścian z płytek ceramicznych szklwionych na powierzchni 110,04 m2	10 2006	10 2006	5.490,00
9.	Tynki cementowo-wapienne kategorii III na ścianach i sufitach o łącznej powierzchni 350,21 m2	10 2006	04 2007	6.466,00
10.	Osadzenie w istniejących ramach 24 szt kotwi stalowych.	05 2007	06 2007	5.246,00
11.	Montaż okien drewnianych o łącznej powierzchni 18,23 m2 oraz montaż drzwi zewnętrznych i wewnętrznych o powierzchni 28,87 m2	05 2007	05 2007	16.592,00
12.	Docieplenie ścian zewnętrznych styropianem o grubości 100 mm na z wyprawą z kolorowego tynku mineralnego o powierzchni łącznej 245,19 m2	06 2007	07 2007	22.326,00
13.	Malowanie ścian wewnętrznych farbami emulsyjnymi na powierzchni 268,65 m2	08 2007	09 2007	2.440,00
14.	Wzmocnienie elementów więzby dachowej wraz z ułożeniem nowego pokrycia dachowego w postaci 2 warstw papy termozgrzewalnej na powierzchni 219,83 m2	08 2007	09 2007	22.570,00
15.	Montaż stalowych schodów wewnętrznych o długości 16,13 m i ciężarze 0,807 tony z malowaniem farbą podkładową i nawierzchniową stalową.	08 2007	09 2007	10.980,00
16.	Montaż instalacji wewnętrznej wodno-kanalizacyjnej - miski ustępowe - 2 sztuki , pisuar - 1 sztuka , umywalki - 4 sztuki i zlewozmywak pojedynczy wraz z baterią	07 2007	08 2007	5.500,00
17.	Montaż instalacji elektrycznej : 15 szt grzejników i 41 opraw oświetleniowych i gniazd - 49 szt.	07 2007	08 2007	40.995,90
18.	Budowa kanałów wentylacyjnych wraz z osprzętem , sprawdzenie ciągów , zabudowa osprzętu wraz z obróbkami dachowymi.	06 2007	06 2007	11.468,00
19.	Wyposażenie świetlicy środowiskowej w niezbędne sprzęty.	10 2007	10 2007	23.999,60
20.	Nadzór inwestorski.	08 2006	10 2007	3.690,50

ANEKS

Plan rozwoju miejscowości Byszewy na lata 2005-2014

WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI BYSZEWY								
PRIORYTET 1: Aktywizacja społeczności lokalnej			PRIORYTET 2: Poprawa infrastruktury			PRIORYTET 3: Poprawa poziomu edukacji społeczności lokalnej		
CEL 1:	CEL 2:	CEL 3:	CEL 1:	CEL 2:	CEL 3:	CEL 1:	CEL 2:	CEL 3:
Wspólne działanie dla wspólnego dobra	Zdobywanie nowych kwalifikacji	Zacieśnienie więzi lokalnych poprzez wspólne działanie	Poprawa estetyki wsi	Poprawa infrastruktury technicznej	Poprawa infrastruktury turystycznej (wykorzystanie istniejących walorów)	Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej społeczności	Zwiększanie przedsiębiorczość i społeczności lokalnej	Stworzenie sprzyjającego klimatu dla powstania nowych organizacji
PROJEKTY	PROJEKTY	PROJEKTY	PROJEKTY	PROJEKTY	PROJEKTY	PROJEKTY	PROJEKTY	PROJEKTY
1. Stworzenie tablicy informacyjnej	1. Organizowanie kursów na tematy zgłoszone przez mieszkańców	1. Organizowanie wspólnych integracyjnych imprez okolicznościowych	1. Sprzątanie własnego podwórka i ogródków	1. Poprawa jakości dróg	1. Wytyczenie nowych szlaków turystycznych pieszych i rowerowych	1. Podpisywanie umów na wywóz nieczystości	1. Szkolenie z zakresu pozyskiwania funduszy unijnych	1. Wystąpienie na przyznawanie środków na rozwój zespołu ludowego i orkiestry parafialnej
2. Zwiększenie częstotliwości jazdy linii 91		2. Działania do utworzenia Gminnego Centrum Kultury	2. Sprzątanie poboczy	2. Nowe chodniki	2. Utworzenie placu zabaw	2. Organizowanie szkoleń o tematyce ekologicznej	2. Stworzenie nowych miejsc pracy w infrastrukturze turystycznej	
		3. Utworzenie Ośrodka szkolno-socjalnego	3. Odnowa przystanków	3. Reelektryfikacja	3. Promocja (założenie strony WWW)	3. Pozyskiwanie odnawialnych źródeł energii	3. Tworzenie gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych	

		4. Kontynuowanie wydawania lokalnej gazety		4. Kanalizacja	4. Zagospodarowanie boiska szkolnego	4. Pozyskiwanie naturalnych surowców	5. stworzenie punktu gastronomicznego	
				5. Poprawa dostępu do Internetu	5. Wycieczki szkolne z programem regionalizmu i ścieżek przyrodniczych 6. Mała infrastruktura turystyczna		6. Próba stworzenia produktu lokalnego i regionalnego	

Harmonogram wdrażania planu i zarządzanie

4. <i>Priorytet</i>	Cel	Projekt	Priorytet termin	Kto	Uwagi	
<i>Aktywizacja społeczności lokalne</i>	<i>Wspólne działanie dla wspólnego dobra</i>	Stworzenie tablicy informacyjnej, tablica na budynku sołtysa, oznaczenie granic wsi	2	Rada Sołecka, Gmina		
		Zwiększenie częstotliwości jazdy linii 91 i 53	3	Rada Sołecka, partnerskie Rady Sołeckie, Gmina, Mieszkańcy		
	<i>Zdobywanie nowych kwalifikacji</i>	Organizowanie kursów na tematy zgłoszone przez mieszkańców	2	Rada Sołecka		
	<i>Zacieśnienie więzi lokalnych poprzez wspólne działanie</i>	Organizowanie wspólnych integracyjnych imprez okolicznościowych	1	Rada Sołecka i Gmina		
		Działania do utworzenia Gminnego Centrum Kultury	1	Gmina, partnerzy		
		Utworzenie Ośrodka szkolno-socjalnego	1	Rada Sołecka, Gmina		
		Kontynuowanie wydawania lokalnej gazety	1	Stowarzyszenie, Gmina		
	<i>Poprawa infrastruktury</i>	<i>Poprawa estetyki wsi</i>	Sprzątanie własnego podwórka i ogródków	1	Mieszkańcy, Rada Sołecka	
			Sprzątanie poboczy	2	Rada Sołecka, Gmina	
			Odnowa przystanków	2	Rada Sołecka, Gmina	
<i>Poprawa infrastruktury technicznej</i>		Poprawa jakości dróg	1	Gmina, Powiat, Rada Sołecka		
		Nowe chodniki	1	Gmina, mieszkańcy		
		Reelektryfikacja	3	Zakład energetyczny		
		Kanalizacja	3	Mieszkańcy, Gmina		
		Poprawa dostępu do Internetu	1	Gmina		

	<i>Poprawa infrastruktury technicznej(wykorzystanie istniejących walorów)</i>	Wytyczenie nowych szlaków turystycznych pieszych i rowerowych	3	Gmina, Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich	
		Utworzenie placu zabaw	1	Rada Sołecka, Gmina, Mieszkańcy	
		Promocja (założenie strony WWW)	1	Rada Sołecka	
		Zagospodarowanie boiska	2	Rada Sołecka, Gmina	
		Wycieczki szkolne z programem regionalizmu i ścieżek przyrodniczych	2	Gmina, Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, Rada Sołecka	
		Miała infrastruktura turystyczna	2	Rada Sołecka Gmina	
<i>Poprawa poziomu edukacji społeczności lokalnej</i>	<i>Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej społeczności</i>	Podpisywanie umów na wywóz odpadów stałych i płynnych	1	Rada Sołecka, mieszkańcy	
		Organizowanie szkoleń o tematyce ekologicznej	3	Gmina, Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich	
		Pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł	3	Gmina, mieszkańcy	
		Wykorzystywanie naturalnych surowców do wyrobu rękodzieła	1	Gmina, mieszkańcy	
	<i>Zwiększanie przedsiębiorczości społeczności lokalnej</i>	Szkolenie z zakresu pozyskiwania funduszy unijnych	1	Stowarzyszenia, Gmina, GCI	
		Stworzenie nowych miejsc pracy w infrastrukturze turystycznej	1	Rada Sołecka, Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, GCI	
		Tworzenie gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych	1	Rada Sołecka, Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich	
		Stworzenie punktu gastronomicznego	1	Rada Sołecka	

	Szkolenia ze środków EFS	2	Stowarzyszenia Gmina, GCI	
	Próba stworzenia produktu lokalnego i regionalnego	1	Grupa wsparcia, Koło Gospodyń Wiejskich, Gmina	
<i>Stworzenie sprzyjającego klimatu dla powstania nowych organizacji</i>	Zabieganie o przyznawanie środków z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Kulturowego na rozwój zespołu ludowego i orkiestry parafialnej	1	Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie, Rada Sołtecka	